

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/166/5/2021.

Hivatkozási szám: IV/441/2021., IV/460/2021.,
IV/470/2021., IV/472/2021., IV/483/2021.,
IV/617/2021.

Dr. Sulyok Tamás úr,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bitskey Botond úr,
az Alkotmánybíróság főtitkára
részére

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti utca 35-45.

1015

Tárgy: a IV/441/2021., a IV/460/2021., a IV/470/2021., IV/472/2021. és IV/483/2021. számú indítványokkal kapcsolatos jogi vélemény

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Főtitkár Úr!

Az Alkotmánybíróság honlapján közzétételre kerültek a IV/441/2021., a IV/460/2021., a IV/470/2021., a IV/472/2021., a IV/483/2021. és a IV/617/2021. számú indítványok, melyekben az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése alapján, a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 4. § (1) bekezdése és 5. § (1) és (2) bekezdése, valamint 22. § (2) bekezdése és 23. §-a alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kéri az Alkotmánybíróságtól.

Az indítványozók álláspontja szerint a Korm. rendelet érintett rendelkezései ellentétesek az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésével és a XV. cikk (2) bekezdésével.

Az indítványok érdemben megegyeznek a IV/288/2021. számú indítvánnyal, így az ezen indítvánnyal kapcsolatban korábban már megküldött álláspontomat nem kívánom megismételni, csak röviden kiegészíteném azt a tárgybeli indítványokban megjelenő új indítványi elemre figyelemmel.

Erre tekintettel, az indítványokkal összefüggő jogi véleményemről az Abtv. 57. § (1b) bekezdésére tekintettel az alábbiak szerint tájékoztatom.

Az indítványok szerint a Korm. rendelet szankcióval kapcsolatos rendelkezései szintén alapjogsértőek, mivel „dermesztő hatást” gyakorolnak a gyűlések szervezőire, illetve a tiltakozni kívánó polgárookra.

Ezzel kapcsolatban szükséges rögzíteni, hogy az indítványok nem jelölik meg pontosan, hogy a „dermesztő hatással” összefüggésben az Alaptörvény mely rendelkezésébe ütközik a Korm. rendelet. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem – többek között – akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pontja]. Álláspontom szerint ezért ezen indítványi elem vonatkozásában az indítványok visszautasításának van helye.

Amennyiben az Alkotmánybíróság mindezek ellenére a Korm. rendeletet ezen szempontból is meg kívánja vizsgálni, ebben az esetben a következőket kívánom jelezni.

A Kormány élve az Alaptörvényben és a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvényben számára biztosított felhatalmazással a COVID-19 fertőzés okozta humánjárvány megelőzésére, illetve következményeinek elhárítására számos ehhez szükséges és arányos rendkívüli intézkedést hozott a járványügyi helyzet sikeres kezelése érdekében. Ezen intézkedések között, a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzetben került sor a Korm. rendelet megalkotására is, amely intézkedést a Kormány a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti – jelenleg is hatályos – veszélyhelyzetben is fenntartott.

Fontosnak tartom újfent kiemelni, hogy Magyarországon, mind a Korm. rendelet hatályba lépésekor, mind jelen pillanatban súlyos járványügyi helyzet alakult ki, amely az egészségügyi ellátó rendszert komoly próbára teszi. Amennyiben a járványügyi korlátozásokat nem tartják meg, illetve nem sikerül az emberek közötti kontaktusokat drasztikusan csökkenteni, az érdeemben kihatással lehet az egészségügyi ellátórendszer teherbíró képességére. A koronavírus terjedése két módon megállítható: egyfelől oltással, másfelől pedig a társadalmi kontaktusok csökkentésével. Ezen körülmények megalapozzák a gyülekezési jog korlátozásának legitim célját: az emberi élet és egészség védelmét. Ennek megfelelően a Korm. rendeletbe foglalt szabályozás, az általános gyülekezési tilalom célja tehát a kontaktusok számának érdemi csökkentése, figyelemmel az állam élet- és egészségvédelmi kötelezettségére is.

Az általános gyülekezési tilalomhoz kapcsolódó szankciók ezt a legitim cél megvalósítását szolgálják, erre tekintettel álláspontom szerint összhangban állnak az Alaptörvényben foglaltakkal. A Korm. rendelet 22. § (2) bekezdése és 23. §-a szerinti szankciók vonatkozásában a „dermesztő hatás” nem értelmezhető. Általában véve ugyanis a szankció alkalmazásának célja bizonyos nem kívánt cselekmények elkövetésének megelőzése. A szankció mértékének meghatározása során mérlegelni kell, hogy a szankció megelőző funkciója mikor válik relevánssá, vagyis mi az a mérték, amikor e funkció betöltésére képessé válik.

A Kormány a veszélyhelyzetre tekintettel döntött a gyülekezési tilalom bevezetéséről. Annak érdekében, hogy biztosítsa e szabály betartását, szankciókat is bevezetett. A Kormány úgy döntött, hogy a közigazgatási bírság és szabálysértés miatti pénzbüntetés megfelelő típusú szankció a veszélyhelyzetben elrendelt gyülekezési tilalom megtartásának biztosítására azzal, hogy az általános szabályoktól eltérve magasabb összegű közigazgatási bírságról, illetve szabálysértési ügyben kiszabott pénzbüntetésről rendelkezett, azonban a tilalom megsértésének ennél súlyosabb minősítése nem indokolt, enyhébb minősítés vagy a szankcionálástól való eltekintés esetén pedig a Korm. rendelet szerinti kötelezettség vagy védelmi intézkedés nem tudná betölteni funkcióját.

A fentiekben és a korábbi indítvány kapcsán előzőleg bemutatott indokok alapján a Korm. rendelet támadott rendelkezései álláspontom szerint nem ütköznek az Alaptörvény rendelkezéseibe.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását!

Budapest, 2021. május „ ”

Tisztelettel:

dr. Varga Judit